

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

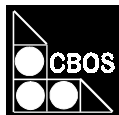
BS/193/2002

OPINIE O RZĄDOWYM PROJEKCIE PRZYSZŁOROCZNEGO BUDŻETU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LISTOPAD 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

OPINIE O RZĄDOWYM PROJEKCIE PRZYSZŁOROCZNEGO BUDŻETU

- Zainteresowanie rządowym projektem budżetu na rok przyszły zadeklarowało znacznie ponad dwie piąte badanych (45%), jednak jeszcze więcej osób (51%) stwierdziło, że nie interesuje się tym zagadnieniem. Do niezainteresowanych trzeba też dodać tych, którzy nie mieli wyrobionej opinii w tej sprawie (4%).
- Spośród siedmiu dziedzin, uznanych przez rząd za najważniejsze w projekcie budżetu, respondenci najczęściej wskazywali walkę z bezrobociem (93%), a następnie wzrost gospodarczy (59%) i bezpieczeństwo obywateli (45%). Pozostałe dziedziny wskazało mniej ankietowanych: edukację i kulturę - 30%, restrukturyzację rolnictwa - 27%, bezpieczeństwo kraju - 25%. Najmniej osób (12%) zaliczyło do spraw priorytetowych integrację z Unią Europejską.
- Ankietowani dostrzegli jeszcze potrzebę uwzględnienia w projekcie budżetu opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej jako dziedzin wymagających dofinansowania w pierwszej kolejności.
- Oceniając trafność przyjętych przez rząd założeń badani podzielili się w swych opiniach: co trzecia osoba (34%) uznała, że przewidywania dotyczące wpływów do budżetu są trafne, i niemal tyle samo (35%) było odmiennego zdania. W odniesieniu do planów dotyczących wzrostu gospodarczego przewagę zyskali wprawdzie pesymiści (42%), ale sporo było też optymistów (27%). W obu kwestiach blisko jedna trzecia respondentów (po 31%) nie miała zdania.
- Badani oceniali również znaczenie propozycji zawartych w projekcie budżetu dla nich samych i dla kraju. W wymiarze osobistym najczęściej było odpowiedzi ambiwalentnych (ani korzystne, ani niekorzystne - 34%), a oceny negatywne (23%) przeważały nad pozytywnymi (14%). W skali globalnej dominowały opinie pozytywne (korzystne dla kraju - 30%, niekorzystne - 19%). Bardzo wiele osób nie miało zdania w tych sprawach (29% i 36%).

W projekcie budżetu państwa na przyszły rok rząd wyznaczył siedem dziedzin, które mają mieć priorytetowy charakter, jeśli chodzi o ich finansowanie. W naszym sondażu¹ prosiliśmy ankietowanych o wskazanie, na które z tych dziedzin należałoby przede wszystkim przeznaczyć pieniądze; inaczej mówiąc, które - ich zdaniem - są najważniejsze. Badani mogli też wymienić jakieś inne dziedziny, które - według nich - wymagają dofinansowania w pierwszej kolejności.

Ponadto prosiliśmy o ocenę trafności przyjętych przez rząd założeń dotyczących wzrostu gospodarczego i wpływów do budżetu oraz korzystnych lub niekorzystnych następstw takich rozwiązań dla respondenta osobiście i dla kraju. Odpowiedzi na te pytania są wyrazem stosunku badanych do propozycji budżetowych rządu.

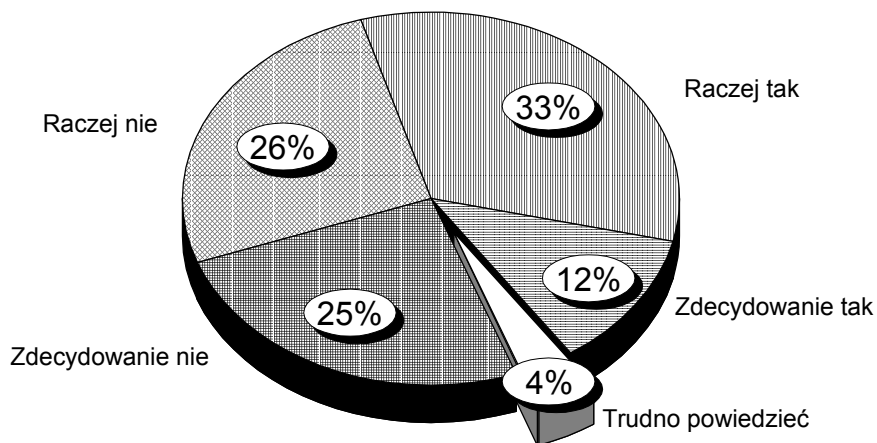
ZAINTERESOWANIE PROJEKTEM BUDŻETU

Społeczne zainteresowanie rządowym projektem budżetu okazało się dość znaczne - nawet jeśli nie wszystkie deklaracje zainteresowania, składane przez ankietowanych, odzwierciedlają rzeczywiste interesowanie się tym, na co rząd zamierza przeznaczyć pieniądze, i jakąś wiedzę o tym, czym jest budżet państwa. Zainteresowanie zadeklarowało znacznie ponad dwie piąte badanych (45%), jednak jeszcze więcej osób (51%) przyznało, że nie interesuje się tą problematyką. Do niezainteresowanych trzeba też dodać tych, którzy nie mieli wyrobionej opinii w tej sprawie (4%).

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (149), 11-14 października 2002, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłych mieszkańców Polski (N=1231).

RYS. 1. CZY INTERESUJE SIĘ PAN(I), CZY TEŻ NIE, RZĄDOWYM PROJEKTEM BUDŻETU NA ROK NASTĘPNY?

Zainteresowanie deklarowane w tej sprawie powiązane jest przede wszystkim z wykształceniem ankietowanych - im wyższy poziom wykształcenia, tym większy odsetek interesujących się rządowym projektem budżetu (zob. tabele aneksowe). Częściej też niż inni wyrażają zainteresowanie mężczyźni oraz osoby w wieku średnim (od 45 do 64 lat). Inne różnice, np. związane z sytuacją finansową ankietowanych czy mieszkaniem na wsi lub w mieście, są głównie pochodne od różnic w wykształceniu. Warto może dodać, że zainteresowanie częściej niż inni deklarują nie tylko przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, lecz także pracujący na własny rachunek i robotnicy wykwalifikowani.

Lewicowe poglądy polityczne sprzyjają zainteresowaniu rządowym projektem, ale także opcja prawicowa częściej współwystępuje z zainteresowaniem niż poglądy centrowe, za którymi może czasem kryć się brak skryształizowanych poglądów politycznych i zainteresowania sprawami polityki.

OPINIE O PRIORYTETACH WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

Spośród siedmiu dziedzin uznanych przez rząd za najważniejsze w projekcie budżetu respondenci najczęściej wskazywali walkę z bezrobociem (93%). Większość badanych (59%) do najważniejszych dziedzin, na które przede wszystkim należy przeznaczyć pieniądze, zaliczyła jeszcze wzrost gospodarczy. Trochę mniej niż połowa ankietowanych (45%) za najważniejsze uznała bezpieczeństwo obywateli. W opinii społecznej najważniejsze więc są sprawy gospodarcze i bezpieczeństwo na co dzień.

	CBOS
Przygotowując projekt budżetu na rok przyszły rząd wytypował siedem dziedzin, które uznał za najważniejsze i postanowił przeznaczyć na nie więcej pieniędzy. Na które z poniższych dziedzin, Pana(i) zdaniem, rząd powinien przede wszystkim przeznaczyć pieniądze? Proszę wskazać nie więcej niż trzy spośród siedmiu dziedzin	
Walka z bezrobociem	93%
Wzrost gospodarczy	59%
Bezpieczeństwo obywateli	45%
Edukacja i kultura	30%
Restrukturyzacja (przebudowa) i modernizacja rolnictwa	27%
Bezpieczeństwo kraju	25%
Integracja z Unią Europejską	12%

Odsetki nie sumują się do stu, gdyż respondenci mogli wskazać trzy dziedziny

Inne sprawy znacznie rzadziej uznawano za ważne. Trzy dziedziny - edukacja i kultura, restrukturyzacja rolnictwa oraz bezpieczeństwo kraju - uzyskały zbliżone liczby wskazań (od 25% do 30%). Najmniej osób (12%) zaliczyło do spraw priorytetowych integrację z Unią Europejską. W tym wypadku Polacy przypuszczalnie myślą raczej o korzyściach i otrzymywaniu unijnych funduszy niż o wydatkowaniu pieniędzy z budżetu państwa.

Ankietowani z wyższym wykształceniem nieco rzadziej niż pozostali wskazywali wśród najważniejszych spraw walkę z bezrobociem oraz bezpieczeństwo kraju i rolnictwo. Wynika to zapewne z przywiązywania przez nich większej wagi do edukacji i kultury czy integracji z Unią Europejską - w ramach trzech możliwości wyboru, jakie mieli respondenci, nie starczało już im przypuszczalnie miejsca na niektóre sprawy. Jednakże wzrost gospodarczy znacznie częściej niż inni uważają oni za cel priorytetowy.

Wskazania na edukację i kulturę oraz wzrost gospodarczy są na ogół tym częstsze, im wyższy poziom wykształcenia badanych. Natomiast im niższy poziom, tym więcej wskazań na bezpieczeństwo kraju i obywateli.

W wyborach dokonywanych przez respondentów uwidaczniają się więc różne grupowe interesy, postawy i wartości. Na przykład, wzrost gospodarczy najczęściej wskazują przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracujący na własny rachunek. Walkę z bezrobociem - pracujący na własny rachunek i robotnicy niewykwalifikowani. Integrację z Unią - najczęściej kadra kierownicza, inteligencja, pracownicy umysłowi niższego szczebla i pracujący na własny rachunek, najrzadziej natomiast - rolnicy, którzy przede wszystkim wskazują na rolnictwo. Można też znaleźć jeszcze inne przykłady (zob. tabele aneksowe).

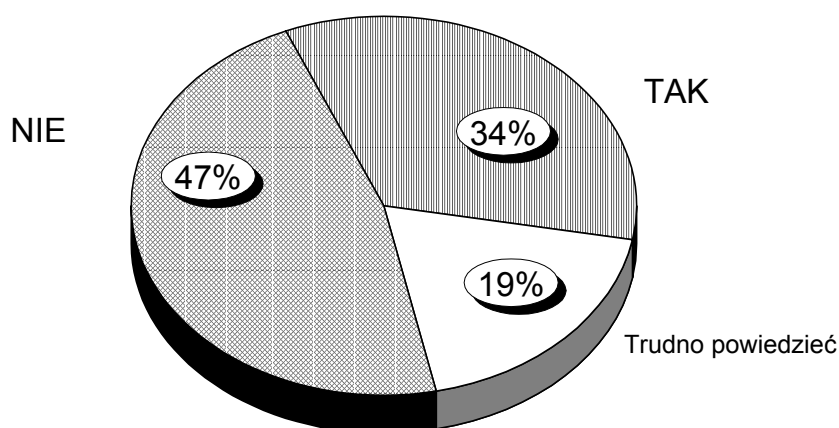
Z opiniami na temat priorytetów wydatków budżetowych powiązane są w pewien sposób poglądy polityczne - lewicowe i centrowe częściej współwystępują z położeniem nacisku na walkę z bezrobociem, rolnictwo i integrację z Unią, natomiast prawicowe - na bezpieczeństwo kraju oraz edukację i kulturę.

Ankietowani odpowiadali także na pytanie, czy poza wymienionymi są jeszcze jakieś inne dziedziny, które wymagają - ich zdaniem - dofinansowania w pierwszej kolejności. Tylko jedna trzecia respondentów (34%) odpowiedziała twierdząco, a blisko połowa (47%) przecząco, co wskazuje, że priorytety wydatków budżetowych przyjęte przez rząd są bardzo zbliżone do tego, co ludzie uważają za najważniejsze².

---

² W odpowiedzi na analogiczne pytanie zadane w listopadzie '98 połowa badanych (51%) odpowiedziała twierdząco, jedna czwarta (24%) przecząco i tyle samo osób (25%) nie miało zdania w tej sprawie. Zob. komunikat CBOS „Opinie o priorytetowych wydatkach budżetowych”, listopad '98 (opr. M. Strzeszewski).

RYS. 2. CZY SĄ JESZCZE JAKIEŚ INNE DZIEDZINY, KTÓRE, PANA(I) ZDANIEM, WYMAGAJĄ DOFINANSOWANIA W PIERWSZEJ KOLEJNOŚCI?

Im wyższy poziom wykształcenia respondentów, tym więcej odpowiedzi, że są jeszcze inne dziedziny, które wymagają dofinansowania w pierwszej kolejności. Dodajmy, że nie zawsze są one rzeczywiście inne - wielu ankietowanym nie wystarczała możliwość wskazania trzech dziedzin spośród wymienionych w kwestionariuszu, korzystali więc z okazji, by wymienić teraz te, które wcześniej zmuszeni byli pominąć. Deklarowane zainteresowanie sprawami budżetu państwa wiąże się z częstszą odpowiedzią twierdzącą na to pytanie (42% zainteresowanych wobec 27% niezainteresowanych).

Wśród dziedzin wymienianych przez respondentów na pierwszym miejscu znalazła się opieka zdrowotna, zdecydowanie wyprzedzając wszystkie inne. Względnie często wymieniano także pomoc społeczną. Znacznie rzadziej zwracano uwagę na różne sfery gospodarki wraz z rolnictwem, budownictwem mieszkaniowym, poprawą stanu dróg oraz na podnoszenie najniższych uposażeń (płac, rent i emerytur). Warto zauważyć, że dziedziny najczęściej wymieniane wiążą się przede wszystkim z zaspokojeniem podstawowych potrzeb, takich jak: posiadanie środków do życia, zdrowie, mieszkanie. Pozostałe natomiast - wymieniane przez niewielkie odsetki ankietowanych - mają, jak się wydaje, głównie charakter uzupełnienia wobec wyborów dokonanych przez respondentów z listy rządowej (ograniczonych do trzech dziedzin).

		CBOS
<div style="background-color: #cccccc; padding: 5px;"> Jakie dziedziny - poza wytypowanymi przez rząd - wymagają Pana(i) zdaniem, dofinansowania w pierwszej kolejności? </div>		N=418
Służba zdrowia, opieka zdrowotna , leczenie (w tym tańsze leki - 3%)		56%
Pomoc społeczna , dofinansowanie najuboższych, pomoc dla niepełnosprawnych (także domy pomocy, rodziny wielodzietne, bezdomni itp.)		14%
Gospodarka - ratowanie miejsc pracy, walka z bezrobociem, restrukturyzacja przemysłu, pomoc małym i średnim firmom, rozwój gospodarki, nowoczesne technologie i inne		8%
Wzrost najniższych emerytur i rent		8%
Poprawa stanu dróg - modernizacja, autostrady		7%
Rolnictwo - modernizacja, restrukturyzacja		5%
Budownictwo mieszkaniowe - kredyty, remonty, tanie mieszkania itp.		4%
Wzrost płac - najniższych, w sferze budżetowej		3%
Ochrona środowiska , ekologia		2%
Szkolnictwo		2%
Kultura i nauka		2%
Sport, kultura fizyczna, rekreacja		2%
Sądownictwo, wymiar sprawiedliwości , przestrzeganie prawa (poprawa bezpieczeństwa)		2%
Wojsko		1%
Pomoc dla ludzi młodych (stypendia, miejsca w akademikach i inne)		1%
Integracja z UE		1%
Różne inne dziedziny		2%
Uwaga: odsetki nie sumują się do stu, gdyż ankietowani mogli wymienić więcej niż jedną dziedzinę		

OCENA TRAFNOŚCI PRZEWIDYWAŃ RZĄDU

Przedstawiony przez rząd projekt budżetu zakłada, że w przyszłym roku wzrost gospodarczy będzie wyższy niż obecnie oraz że większe będą wpływy z podatków i opłat. Ankietowanych poproszono, aby ocenili trafność tych założeń.

Opinie badanych okazały się podzielone: co trzecia osoba (34%) uznała, że przewidywania dotyczące wpływów do budżetu są trafne, i niemal tyle samo (35%) było

przeciwnego zdania. W odniesieniu do planów dotyczących wzrostu gospodarczego przewagę zyskali wprawdzie pesymiści (42%), ale sporo było też optymistów (27%). Blisko jedna trzecia badanych nie miała zdania w obu kwestiach (znacznie częściej kobiety niż mężczyźni - zob. tabele aneksowe).

Tabela 1

W projekcie budżetu na rok przyszły przyjęto, że dochody państwa będą większe dlatego, że wzrost gospodarczy będzie wyższy oraz większe będą wpływy z podatków i opłat. Czy uważa Pan(i), że rząd trafnie czy też nietrafnie przewiduje, że:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
	w procentach				
- wzrost gospodarczy będzie wyższy	3	24	33	9	31
- wpływy z podatków i opłat będą wyższe	5	29	27	8	31

Uznaniu założeń budżetowych za trafne wyraźnie sprzyjają lewicowe poglądy polityczne, natomiast prawicowość częściej wiąże się z przekonaniem o nietrafności przewidywań rządu (zob. tabele aneksowe). Okazało się też, że zainteresowanie ankietowanych projektem budżetu na przyszły rok sprzyja zarówno częstszemu przekonaniu o trafności założeń budżetowych, jak i - w mniejszym stopniu - opinii przeciwnej.

CZY TAKI BUDŻET PRZYNIESIE KORZYŚCI?

Pytania o następstwa przyjęcia określonego budżetu państwa - podobnie jak pytania o jego założenia - są dla większości ankietowanych bardzo trudne, dlatego znaczne ich grupy (szczególnie mniej wykształcone) nie mają zdania w tych sprawach. Można też przyjąć, że dla bardzo wielu spośród nich odpowiedź pozytywna lub negatywna wynika przede wszystkim z ich stosunku do obecnego rządu i opinii o nim, natomiast w mniejszym stopniu z wiedzy czy przemyśleń dotyczących spraw budżetowych.

Oceniając, czy propozycje budżetu państwa na rok przyszły są korzystne dla nich samych, największa grupa ankietowanych (34%) uznała, że są one obojętne (ani korzystne, ani niekorzystne). Wśród pozostałych osób znacznie więcej było odpowiedzi, że propozycje te są dla nich niekorzystne (23%), niż że ich realizacja przyniesie im korzyści (14%).

Tabela 2

Czy uważa Pan(i), że propozycje budżetu państwa na rok przyszły, jakie przedstawił rząd, są - ogólnie rzecz biorąc - korzystne czy też niekorzystne dla:	Bardzo korzystne	Raczej korzystne	Ani korzystne, ani niekorzystne	Raczej niekorzystne	Bardzo niekorzystne	Trudno powiedzieć
	w procentach					
- Pana(i) osobiście	1	13	34	19	4	29
- kraju jako całości	1	29	15	16	3	36

Im ankietowani są lepiej wykształceni i sytuowani, tym częściej upatrują korzyści dla siebie w projekcie budżetu. Najwięcej opinii pozytywnych, ale też i najwięcej krytycznych, gdy chodzi o ocenę korzyści osobistych, spotykamy wśród przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji oraz wśród pracujących na własny rachunek. Korzystne następstwa częściej też przewidują osoby deklarujące lewicowe poglądy polityczne, natomiast identyfikujący się z prawicą częściej przejawiają pesymizm.

Wypowiadając się na temat korzyści obecnych propozycji budżetowych dla kraju ankietowani są najczęściej dobrej myśli (30% wskazań pozytywnych); przeciwnego zdania jest niespełna co piąty badany (19%).

Optymizmowi w ocenie korzyści założeń budżetowych dla kraju sprzyja dobra sytuacja materialna ankietowanych, a także lewicowe poglądy polityczne; z poglądami prawicowymi wiąże się częstszy pesymizm. Spośród grup społeczno-zawodowych najwięcej nadziei na korzystne skutki dla kraju mają - obok przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji - robotnicy niewykwalifikowani (zob. tabele aneksowe).

Osoby deklarujące zainteresowanie projektem przyszłorocznego budżetu częściej mają wyrobioną opinię na temat jego rezultatów - częściej też mówią o skutkach korzystnych niż niekorzystnych. Dodajmy też, że wśród osób upatrujących w projekcie budżetu korzyści dla

siebie ogromna większość (93%) uważa, że projekt jest też korzystny dla kraju jako całości, natomiast ci, którzy widzą korzyści dla kraju, są bardziej zróżnicowani w opiniach o własnych korzyściach - 44% sądzi, że budżet jest dla nich korzystny, 16% jest przeciwnego zdania, a 37% ma opinię ambiwalentną.

Oczywiście, opinie o trafności założeń budżetowych wiążą się z częstszymi przekonaniami o korzyściach wynikających z budżetu, natomiast przeświadczenie o nietrafności częściej skłania do wypowiedzi o braku korzyści lub wyrażania opinii ambiwalentnych.

Dość liczna grupa ankietowanych deklaruje zainteresowanie projektem przyszłorocznego budżetu państwa. Spośród siedmiu dziedzin wytypowanych przez rząd jako priorytetowe w tym projekcie respondenci za najważniejsze uznali walkę z bezrobociem, a następnie wzrost gospodarczy i bezpieczeństwo obywateli. W opinii społecznej najważniejsze więc jest zapewnienie zatrudnienia i bezpieczeństwo na co dzień. Ponadto, zdaniem badanych, dofinansowania w pierwszej kolejności wymaga też służba zdrowia.

Opinie respondentów o trafności założeń dotyczących wzrostu gospodarczego i dochodów budżetu są podzielone - w przypadku wzrostu gospodarczego przeważają pesymiści.

Podzielone są też opinie o korzyściach wynikających z proponowanego budżetu. Przeważają opinie, że jest on korzystny dla kraju, natomiast niekorzystny dla samych ankietowanych; bardzo liczne jednak są w tym ostatnim przypadku oceny ambiwalentne.

Zainteresowanie sprawami budżetu i opinie o nim zależą przede wszystkim od poziomu wykształcenia respondentów. Stosunek do budżetu różnicuje jednak także orientacja polityczna badanych, a w niektórych sprawach widać wpływ interesów grup społeczno-zawodowych.

Opracował
Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. Proszę powiedzieć, czy interesuje się Pan(i), czy też nie, rządowym projektem budżetu na rok następny?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	45	51	4	1230
Płeć				
Mężczyźni	54	44	3	588
Kobiety	38	57	5	642
Wiek				
18-24 lat	38	57	4	190
25-34	46	51	3	222
35-44	42	54	5	222
45-54	52	46	2	259
55-64	54	42	4	143
65 lat i więcej	40	51	9	193
Miejsce zamieszkania				
Wies	37	57	5	451
Miasto do 20 tys.	45	49	5	158
20-100 tys.	53	45	3	240
101-500 tys.	48	49	3	232
501 tys. i więcej mieszk.	53	44	3	149
Wykształcenie				
Podstawowe	31	62	7	324
Zasadnicze zawodowe	44	54	3	330
Średnie	50	46	3	467
Wyższe	72	26	2	108
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	79	18	2	76
Prac. umysł. niż. szczebla	46	50	4	132
Pracownicy fiz. - umysł.	37	59	4	95
Robotnicy wykwalifikowani	57	43	0	98
Robotnicy niewykwalifik.	51	49	0	44
Rolnicy	47	50	3	55
Pracujący na własny rach.	55	41	4	60
Bierni zawodowo				
Renciści	34	62	4	118
Emeryci	47	46	7	230
Uczniowie i studenci	30	63	7	78
Bezrobotni	36	60	4	186
Gospodynie domowe i inni	42	54	3	56
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	56	40	4	179
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	53	47	0	105
sekt. pryw. poza rolnict.	49	48	3	209
prywatnym gosp. rolnym	44	53	3	55
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	38	60	2	185
300-399	43	54	3	91
400-599	47	50	3	200
600-800	53	42	4	205
Powyżej 800 zł	62	35	3	189
Ocena własnych war. mater.				
Złe	40	56	5	402
Średnie	46	51	3	587
Dobre	53	42	5	241
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	31	62	7	70
Raz w tygodniu	46	51	3	621
1-2 razy w miesiącu	44	48	7	199
Kilka razy w roku	46	51	3	219
W ogóle nie uczestniczy	51	43	6	116
Poglądy polityczne				
Lewica	64	34	2	312
Centrum	43	54	3	321
Prawica	55	43	2	249
Trudno powiedzieć	24	68	8	346

Tabela 2. Przygotowując projekt budżetu na rok przyszły rząd wytypował siedem dziedzin, które uznał za najważniejsze i postanowił przeznaczyć na nie więcej pieniędzy. Na które z poniższych dziedzin, Pana(1) zdaniem, rząd powinien przede wszystkim przeznaczyć pieniądze? Proszę wskazać nie więcej niż trzy z spośród siedmiu dziedzin. 1 - Wzrost gospodarczy; 2 - Walka z bezrobociem; 3 - Bezpieczeństwo kraju; 4 - Bezpieczeństwo obywateli; 5 - Edukacja i kultura; 6 - Restrukturyzacja (przebudowa) i modernizacja rolnictwa; 7 - Integracja z Unią Europejską

	(%)							Liczba osób
	1	2	3	4	5	6	7	
Ogółem	59	93	25	45	30	27	12	1231
Płeć								
Mężczyźni	63	92	24	43	28	29	13	587
Kobiety	55	95	27	47	32	26	10	643
Wiek								
18-24 lat	56	95	20	32	39	31	18	190
25-34	60	94	26	38	35	29	15	222
35-44	60	97	22	52	28	26	11	222
45-54	62	90	25	49	34	21	10	261
55-64	57	94	29	50	27	28	9	143
65 lat i więcej	55	92	33	50	16	30	7	192
Miejsce zamieszkania								
Wieś	53	93	26	45	24	39	9	451
Miasto do 20 tys.	59	99	33	42	30	22	12	158
20-100 tys.	64	93	24	50	31	20	11	241
101-500 tys.	65	93	23	48	33	20	14	232
501 tys. i więcej mieszk.	57	92	21	39	43	21	17	149
Wykształcenie								
Podstawowe	53	95	30	47	20	29	11	324
Zasadnicze zawodowe	59	96	23	48	26	29	12	330
Średnie	58	93	26	42	37	28	11	469
Wyższe	76	83	16	44	45	16	20	108
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	80	82	13	49	49	9	16	76
Prac. umysł. niż. szczebla	63	94	17	44	37	26	17	132
Pracownicy fiz.- umysł.	53	96	32	49	36	18	12	95
Robotnicy wykwalifikowani	58	94	32	44	33	20	11	98
Robotnicy niewykwalifik.	61	101	30	45	29	14	11	44
Rolnicy	52	96	12	49	21	60	5	55
Pracujący na własny rach.	71	97	24	23	28	37	17	62
Bierni zawodowo								
Renciści	52	93	27	49	24	32	7	118
Emeryci	55	92	34	52	20	31	6	229
Uczniowie i studenci	51	92	15	31	39	33	22	78
Bezrobotni	60	93	28	43	30	29	12	186
Gospodynie domowe i inni	55	100	22	55	29	14	12	56
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	69	93	25	44	36	14	16	179
spółce właścicieli	60	93	24	38	44	27	8	105
prywatnych i państwa	63	94	22	43	33	25	16	210
sekt. pryw. poza rolnict.	56	93	11	48	21	61	6	55
prywatnym gosp. rolnym								
Dochody na jedną osobę								
Do 299 zł	56	98	33	42	23	29	9	185
300-399	54	95	31	43	30	21	12	91
400-599	55	96	19	48	28	32	12	200
600-800	61	93	27	46	29	23	13	205
Powyżej 800 zł	69	90	25	43	30	25	14	189
Ocena własnych war. mater.								
Złe	58	94	30	46	29	25	9	401
Średnie	58	93	24	46	30	28	13	588
Dobre	61	94	23	42	33	30	14	241
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	55	92	23	61	26	26	5	70
Raz w tygodniu	59	94	26	45	28	29	12	622
1-2 razy w miesiącu	56	96	26	43	32	29	9	199
Kilka razy w roku	57	90	26	47	37	21	13	219
W ogóle nie uczestniczy	65	93	24	36	30	28	18	116
Poglądy polityczne								
Lewica	67	94	24	42	28	28	12	312
Centrum	57	95	24	45	28	28	16	322
Prawica	65	90	28	44	36	22	9	249
Trudno powiedzieć	47	94	26	50	31	30	9	346

Tabela 3. Czy są jeszcze jakieś inne dziedziny, które Pana(i) zdaniem, wymagają dofinansowania w pierwszej kolejności?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	47	19	1230
Płeć				
Mężczyźni	33	52	15	588
Kobiety	35	42	23	643
Wiek				
18-24 lat	28	52	20	190
25-34	39	44	17	222
35-44	33	50	17	222
45-54	35	45	20	261
55-64	38	44	19	143
65 lat i więcej	32	44	24	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	26	47	27	451
Miasto do 20 tys.	32	55	13	158
20-100 tys.	36	47	18	241
101-500 tys.	43	40	17	232
501 tys. i więcej mieszk.	44	49	8	148
Wykształcenie				
Podstawowe	28	44	28	324
Zasadnicze zawodowe	27	52	21	330
Średnie	39	46	15	468
Wyższe	50	41	9	108
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	61	30	9	76
Prac. umysł. niż. szczebla	40	46	15	132
Pracownicy fiz.- umysł.	40	45	15	95
Robotnicy wykwalifikowani	31	53	16	98
Robotnicy niewykwalifik.	22	57	21	44
Rolnicy	26	45	30	55
Pracujący na własny rach.	39	49	12	62
Bierni zawodowo				
Renciści	29	46	24	118
Emeryci	34	45	21	229
Uczniowie i studenci	35	49	16	78
Bezrobotni	26	50	24	186
Gospodynie domowe i inni	23	48	29	56
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	45	38	17	179
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	35	46	18	105
sekt. pryw. poza rolnict.	37	52	11	210
prywatnym gosp. rolnym	30	38	32	55
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	24	47	29	185
300-399	24	58	18	91
400-599	24	43	21	200
600-800	40	46	14	205
Powyżej 800 zł	47	43	10	189
Ocena własnych war. mater.				
Złe	30	47	23	402
Średnie	35	44	20	588
Dobre	38	51	11	241
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	39	38	23	70
Raz w tygodniu	33	48	18	621
1-2 razy w miesiącu	32	43	25	199
Kilka razy w roku	30	50	20	219
W ogóle nie uczestniczy	44	43	13	116
Poglądy polityczne				
Lewica	44	42	14	312
Centrum	29	51	20	322
Prawica	43	44	13	249
Trudno powiedzieć	23	48	29	346

Tabela 4. W projekcie budżetu przyjęto, że dochody państwa będą większe dlatego, że wzrost gospodarczy będzie wyższy oraz większe będą wpływy z podatków i opłat. Czy uważa Pan(i), że rząd trafnie czy też nietrafnie przewiduje, że **wzrost gospodarczy będzie wyższy?**

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	42	31	1231
Płeć				
Mężczyźni	34	43	24	588
Kobiety	22	41	37	643
Wiek				
18-24 lat	29	39	31	190
25-34	26	47	26	222
35-44	28	48	24	222
45-54	30	45	25	261
55-64	31	35	34	143
65 lat i więcej	20	31	49	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	22	37	41	451
Miasto do 20 tys.	33	46	21	158
20-100 tys.	25	43	32	241
101-500 tys.	32	46	22	232
501 tys. i więcej mieszk.	36	41	22	149
Wykształcenie				
Podstawowe	19	36	45	324
Zasadnicze zawodowe	27	38	34	330
Średnie	30	47	23	469
Wyższe	41	48	11	108
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier. i inteligencja	39	50	11	76
Prac. umysł. niż. szczebla	29	54	16	132
Pracownicy fiz. - umysł.	34	49	17	95
Robotnicy wykwalifikowani	23	48	29	98
Robotnicy niewykwalifik.	44	42	15	44
Rolnicy	16	45	39	55
Pracujący na własny rach.	29	53	18	62
Bierni zawodowo				
Renciści	24	29	47	118
Emeryci	25	33	42	230
Uczniowie i studenci	29	39	32	78
Bezrobotni	26	38	36	186
Gospodynie domowe i inni	18	41	41	56
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	36	47	17	179
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	31	52	17	105
sekt. pryw. poza rolnict.	30	51	19	210
prywatnym gosp. rolnym	12	46	43	55
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	22	43	35	185
300-399	18	41	41	91
400-599	26	44	30	200
600-800	29	41	29	205
Powyżej 800 zł	39	47	14	189
Ocena własnych war. mater.				
Złe	21	44	35	402
Średnie	27	39	34	588
Dobre	40	43	17	241
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	17	39	44	70
Raz w tygodniu	26	44	30	622
1-2 razy w miesiącu	29	33	38	199
Kilka razy w roku	28	45	27	219
W ogóle nie uczestniczy	39	38	23	116
Poglądy polityczne				
Lewica	44	37	19	312
Centrum	27	46	26	322
Prawica	23	57	20	249
Trudno powiedzieć	16	30	54	346

Tabela 5. W projekcie budżetu przyjęto, że dochody państwa będą większe dlatego, że wzrost gospodarczy będzie wyższy oraz większe będą wpływy z podatków i opłat. Czy uważa Pan(i), że rząd trafnie czy też nietrafnie przewiduje, że **wpływy z podatków i opłat będą wyższe?**

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	35	31	1230
Płeć				
Mężczyźni	40	35	24	587
Kobiety	28	35	38	643
Wiek				
18-24 lat	29	38	33	190
25-34	43	34	24	222
35-44	38	39	24	222
45-54	34	39	27	260
55-64	33	33	34	143
65 lat i więcej	24	25	51	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	28	31	40	451
Miasto do 20 tys.	41	37	22	158
20-100 tys.	31	39	30	241
101-500 tys.	42	35	22	232
501 tys. i więcej mieszk.	33	37	29	148
Wykształcenie				
Podstawowe	23	30	47	324
Zasadnicze zawodowe	35	31	34	330
Średnie	38	39	22	469
Wyższe	41	45	14	108
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	38	44	18	76
Prac.umysł.niż.szczebła	38	47	15	131
Pracownicy fiz.-umysł.	40	46	14	95
Robotnicy wykwalifikowani	41	34	25	98
Robotnicy niewykwalifik.	40	40	20	44
Rolnicy	24	40	36	55
Pracujący na własny rach.	36	48	15	62
Bierni zawodowo				
Renciści	27	26	47	118
Emeryci	27	29	44	230
Uczniowie i studenci	30	32	38	78
Bezrobotni	37	28	35	186
Gospodynie domowe i inni	30	28	43	56
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	42	42	16	178
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	40	39	21	105
sekt. pryw. poza rolnict.	36	46	18	210
prywatnym gosp. rolnym	22	36	42	55
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	35	33	32	185
300-399	32	29	39	91
400-599	33	36	31	200
600-800	36	37	27	205
Powyżej 800 zł	40	42	18	189
Ocena własnych war. mater.				
Złe	30	36	34	402
Średnie	31	35	34	588
Dobre	46	34	20	241
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	23	36	42	70
Raz w tygodniu	32	37	31	622
1-2 razy w miesiącu	32	33	35	199
Kilka razy w roku	38	33	29	219
W ogóle nie uczestniczy	46	30	25	116
Poglądy polityczne				
Lewica	45	34	21	311
Centrum	40	35	24	322
Prawica	29	49	22	249
Trudno powiedzieć	21	25	54	346

Tabela 6. Czy uważa Pan(i), że propozycje budżetu państwa na rok przyszły, jakie przedstawił rząd, są - ogólnie rzecz biorąc - korzystne czy też niekorzystne dla Pana(i) osobiście? 1 -Korzystne; 2 - Ani korzystne, ani niekorzystne; 3 - Niekorzystne

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	34	24	29	1231
Płeć					
Mężczyźni	18	35	23	25	588
Kobiety	11	33	24	32	643
Wiek					
18-24 lat	18	36	19	27	190
25-34	9	44	19	29	222
35-44	13	34	29	24	222
45-54	16	29	29	26	261
55-64	18	28	28	25	143
65 lat i więcej	11	31	18	41	193
Miejsce zamieszkania					
Wieś	12	33	18	37	451
Miasto do 20 tys.	15	33	26	27	158
20-100 tys.	17	34	22	28	241
101-500 tys.	13	35	34	18	232
501 tys.i więcej mieszk.	16	36	24	23	149
Wykształcenie					
Podstawowe	9	30	22	39	324
Zasadnicze zawodowe	15	36	24	26	330
Średnie	15	36	25	24	469
Wyższe	23	31	23	24	108
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	26	28	31	14	76
Prac.umysł.niż.szczebla	11	39	27	23	132
Pracownicy fiz.-umysł.	14	37	24	25	95
Robotnicy wykwalifikowani	12	38	22	28	98
Robotnicy niewykwalifik.	12	48	23	17	44
Rolnicy	11	24	21	44	55
Pracujący na własny rach.	19	35	31	16	62
Bierni zawodowo					
Renciści	12	29	21	37	118
Emeryci	14	31	22	34	230
Uczniowie i studenci	22	35	12	32	78
Bezrobotni	12	32	23	33	186
Gospodynie domowe i inni	8	44	29	19	56
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	19	37	24	20	179
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	14	47	20	19	105
sekt. pryw. poza rolnict.	12	32	30	26	210
prywatnym gosp. rolnym	4	26	20	50	55
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	9	38	25	27	185
300-399	12	35	25	28	91
400-599	10	40	25	25	200
600-800	19	33	26	22	205
Powyżej 800 zł	20	39	22	18	189
Ocena własnych war. mater.					
Złe	9	30	30	30	402
Średnie	14	36	23	27	588
Dobre	21	35	15	29	241
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	7	28	26	39	70
Raz w tygodniu	12	37	23	28	622
1-2 razy w miesiącu	17	32	18	33	199
Kilka razy w roku	17	29	31	23	219
W ogóle nie uczestniczy	18	32	23	27	116
Poglądy polityczne					
Lewica	28	34	24	14	312
Centrum	9	43	22	27	322
Prawica	10	33	33	25	249
Trudno powiedzieć	10	26	18	46	346

Tabela 7. Czy uważa Pan(i), że propozycje budżetu państwa na rok przyszły, jakie przedstawił rząd, są - ogólnie rzecz biorąc - korzystne czy też niekorzystne dla kraju jako całości? 1 -Korzystne; 2 - Ani korzystne, ani niekorzystne; 3 - Niekorzystne

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	15	19	36	1231
Płeć					
Mężczyźni	35	17	18	30	588
Kobiety	26	14	19	41	643
Wiek					
18-24 lat	34	15	18	33	190
25-34	27	21	19	34	222
35-44	30	16	20	34	222
45-54	35	14	20	31	261
55-64	32	12	22	34	143
65 lat i więcej	23	13	13	51	193
Miejsce zamieszkania					
Wieś	27	12	14	46	451
Miasto do 20 tys.	27	20	17	36	158
20-100 tys.	33	15	16	36	241
101-500 tys.	32	17	27	24	232
501 tys.i więcej mieszk.	37	15	24	24	149
Wykształcenie					
Podstawowe	21	13	16	50	324
Zasadnicze zawodowe	27	17	18	37	330
Średnie	36	17	20	28	469
Wysze	44	9	22	25	108
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	42	12	28	17	76
Prac.umysł.niż.szczebla	32	17	22	29	132
Pracownicy fiz.-umysł.	29	24	22	25	95
Robotnicy wykwalifikowani	28	24	18	29	98
Robotnicy niewykwalifik.	44	14	20	21	44
Rolnicy	29	15	13	43	55
Pracujący na własny rach.	36	14	21	29	62
Bierni zawodowo					
Renciści	24	11	16	49	118
Emeryci	26	15	15	44	230
Uczniowie i studenci	34	10	17	39	78
Bezrobotni	32	10	16	41	186
Gospodynie domowe i inni	17	19	21	44	56
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	39	14	17	29	179
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	30	31	21	18	105
sekt. pryw. poza rolnict.	30	17	26	27	210
prywatnym gosp. rolnym	22	13	17	48	55
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	31	16	16	38	185
300-399	24	14	21	41	91
400-599	30	16	20	33	200
600-800	32	16	22	30	205
Powyżej 800 zł	40	17	18	24	189
Ocena własnych war. mater.					
Złe	25	14	21	40	402
Średnie	30	17	19	34	588
Dobre	38	12	14	36	241
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	18	13	22	46	70
Raz w tygodniu	29	16	17	38	622
1-2 razy w miesiącu	35	16	12	37	199
Kilka razy w roku	31	13	27	30	219
W ogóle nie uczestniczy	34	16	21	29	116
Poglądy polityczne					
Lewica	50	15	14	21	312
Centrum	31	17	20	32	322
Prawica	23	15	30	31	249
Trudno powiedzieć	16	13	13	57	346